HOT SPACE

IZOLACJE WDMUCHIWANE I KLIMATYZACJA

Kuna na poddaszu

Poradnik dla właścicieli domów

Jak rozpoznać, czego nie robić, co mówi prawo i jak przygotować zgłoszenie do ubezpieczyciela.

hot-space.eu · +48 727 212 412 · biuro@hot-space.eu

Zanim zaczniesz

Ten poradnik powstał z prostego powodu: przy większości zgłoszeń, na które jeździmy, klient wie już, że coś biega mu nad głową, ale nie wie, czy to kuna, jak bardzo jest źle i od czego zacząć. Traci przez to dwa albo trzy tygodnie — a w tym czasie szkoda rośnie.

Znajdziesz tu cztery rzeczy: jak rozpoznać kunę i odróżnić ją od gryzoni, co realnie niszczy, czego nie wolno robić (również w sensie prawnym) oraz jak udokumentować szkodę, żeby ubezpieczyciel miał komplet materiału.

Nie znajdziesz tu instrukcji, jak samodzielnie usunąć zwierzę z poddasza. Nie dlatego, żeby coś ukryć — po prostu większość domowych metod albo nie działa, albo jest niezgodna z prawem, a część kończy się zamurowaniem młodych pod dachem. To najgorszy możliwy scenariusz i wracamy do niego w rozdziale 4.

SKRÓT DLA NIECIERPLIWYCH

Jeśli słyszysz hałasy nocą i czujesz ostry zapach na najwyższej kondygnacji — najprawdopodobniej masz kunę. Zrób zdjęcia, sprawdź swoją polisę, **nie zamykaj otworu wejściowego**, dopóki nie masz pewności, że zwierzę jest na zewnątrz.

Spis treści

1. **Jak rozpoznać kunę — sześć objawów**

2. Kuna, gryzoń czy ptak? Tabela różnic
3. Co dokładnie niszczy kuna i ile to kosztuje
4. Pięć rzeczy, których nie należy robić
5. Co mówi prawo
6. Co naprawdę działa — zabezpieczenia
7. Naprawa krok po kroku
8. Ubezpieczenie: jak udokumentować szkodę

HOT SPACE

01 Jak rozpoznać kunę — sześć objawów

Kuna zdradza się na kilka sposobów, zanim jeszcze zobaczysz zniszczenia. Jeśli rozpoznajesz co najmniej dwa z poniższych objawów, prawdopodobnie masz lokatora.

Nocne hałasy

Bieganie, drapanie, przetaczanie przedmiotów — najczęściej między 22:00 a 4:00 nad ranem. Kuna jest zwierzęciem nocnym i porusza się zaskakująco głośno jak na swoją wagę. Charakterystyczne jest to, że dźwięk „wędruje" wzdłuż połaci, a nie stoi w jednym miejscu.

Ostry, piżmowy zapach

Utrzymuje się na najwyższej kondygnacji i wraca mimo wietrzenia. To mocz i wydzielina gruczołów zapachowych, którą zwierzę znaczy teren. Zapach wsiąka w izolację i w drewno — sam z siebie nie zniknie.

Zacieki i ciemne plamy na sufi-cie

Wyglądają jak przeciek dachu, ale pojawiają się przy suchej pogodzie. To mocz przesiąkający przez zasyp i paroizolację. Jeżeli plama rośnie mimo braku opadów, to niemal pewny sygnał.

Kłaczki izolacji na zewnątrz

W rynnach, pod okapem, na opasce wokół domu. Kuna wynosi materiał, drążąc korytarz i urządzając komorę lęgową. Ilość materiału na zewnątrz mniej więcej odpowiada objętości ubytku w środku.

Ślady na elewacji i rynnie

Tłuste smugi i odciski łap na rurze spustowej, rynnie albo narożniku elewacji — kuna wraca zawsze tą samą drogą. To najlepszy trop przy szukaniu miejsca wejścia.

Uszkodzenia widoczne z zewnątrz

Przesunięte dachówki przy kalenicy i okapie, odgięta obróbka blacharska, rozdarta membrana widoczna przez szczelinę, wlot wentylacyjny bez siatki. Kuna przeciska się przez otwór wielkości pięści.

02 Kuna, gryzoń czy ptak? Tabela różnic

Same hałasy nie przesądzają sprawy. Poniższa tabela pomoże wstępnie zawęzić możliwości — ale ostateczną odpowiedź daje dopiero zdjęcie kilku dachówek.

CECHA	KUNA	GRYZONIE	PTAKI
Pora aktywności	noc, 22:00–4:00	noc i świt, krótkie zrywy	świt i dzień
Rodzaj dźwięku	głośne bieganie, przetaczanie	drapanie, szybkie stukanie	trzepot, ćwierkanie
Zapach	ostry, piżmowy, uporczywy	stęchły, słabszy	zwykle brak
Ślady w izolacji	korytarze i komora lęgowa	drobne tunele, rozdrobniony materiał	gniazdo przy okapie
Materiał na zewnątrz	duże ilości pod okapem	niewiele	źdźbła, patyki
Zacieki na sufi-cie	częste	rzadkie	brak
Przegryzione kable	tak, grube osłony	tak, cienkie przewody	nie

Jeśli po tej tabeli nadal nie masz pewności — to normalne. Przy oględzinach rozstrzygamy to w kilkanaście minut, bo szukamy nie dźwięku, tylko śladów: odchodów, sierści na krawędziach otworu i kształtu korytarza w zasypie.

03 Co dokładnie niszczy kuna i ile to kosztuje

Szkoda po kunie rzadko kończy się na izolacji. Zwykle dotyczy czterech warstw naraz — i dlatego kosztorys bywa dla właścicieli zaskoczeniem.

ELEMENT	CO SIĘ DZIEJE	KONSEKWENCJA
Izolacja poddasza	korytarze, komora lęgowa, wynoszenie materiału na zewnątrz	utrata grubości i parametru izolacyjnego, mostki termiczne, wyższe rachunki za ogrzewanie
Membrana dachowa	rozdarcia i przegryzienia folii wstępnego krycia	przecieki przy pierwszym większym deszczu, zawilgocenie więźby, ryzyko grzyba
Instalacja elektryczna	przegryzione przewody i osłony	**zwarcie i realne ryzyko pożaru — najgroźniejszy ze wszystkich skutków**
Wykończenie wnętrza	zacieki z moczu, plamy na sufi-cie, zapach	malowanie nie wystarcza, konieczna wymiana fragmentu zabudowy

Dlaczego to nie jest szkoda, z którą można poczekać

Trzy powody. Po pierwsze, ubytek izolacji działa cały czas — każdy miesiąc sezonu grzewczego to realna strata na rachunku. Po drugie, zawilgocona więźba to problem, który po roku kosztuje wielokrotnie więcej niż sama izolacja. Po trzecie i najważniejsze: przegryziony przewód nie daje żadnego ostrzeżenia przed zwarciem.

Do tego dochodzi element czysto praktyczny: kuna rodzi młode wiosną. Szkoda stwierdzona jesienią i odłożona „do wiosny” to najczęściej szkoda dwukrotnie większa, bo na poddaszu jest już cały miot.

04 Pięć rzeczy, których nie należy robić

01 **Nie zamykaj otworu wejściowego, dopóki nie masz pewności, że zwierzę jest na zewnątrz**

To najczęstszy i najgorszy błąd. Zamurowana kuna albo wygryzie sobie nową drogę, niszcząc po drodze wszystko, albo zginie pod dachem — a wtedy do szkody dochodzi problem, którego nie da się rozwiązać inaczej niż rozbiórką fragmentu połaci. Jeśli na poddaszu są młode, matka rozerwie dosłownie każdą przeszkodę.

02 **Nie stosuj trutek**

Są niehumanitarne, a przede wszystkim niebezpieczne dla zwierząt domowych i dla gatunków chronionych, które mogą zjeść zatrutą zdobycz. Zatrute zwierzę zwykle nie ginie na zewnątrz, tylko wraca do kryjówki — czyli na Twoje poddasze.

03 **Nie próbuj usunąć kuny samodzielnie**

Kuna zapędzona w róg jest agresywna i potrafi dotkliwie pogryźć. Do tego dochodzi kwestia prawna, opisana w następnym rozdziale.

04 **Nie zlecaj samego „dodmuchania" izolacji**

Jeśli wykonawca nie zdejmuje pokrycia, nie usuwa gniazda i nie sprawdza drogi wejścia, a jedynie uzupełnia zasyp — problem wraca zwykle w ciągu kilku tygodni. Zapach prowadzi zwierzę prosto do znanego mu miejsca. Płacisz wtedy dwa razy za tę samą robotę.

05 **Nie licz na to, że sam odstraszacz ultradźwiękowy załatwi sprawę**

Urządzenia tego typu bywają pomocne jako uzupełnienie, ale zwierzęta przyzwyczajają się do powtarzalnego bodźca. Odstraszacz kupiony zamiast zamknięcia otworów to wyrzucone pieniądze.

05 Co mówi prawo

Kuna domowa (*Martes foina*) nie jest objęta ochroną gatunkową — została z niej wyłączona w 2016 roku. To jednak nie znaczy, że można z nią zrobić, co się chce.

Kuna pozostaje zwierzęciem łownym w rozumieniu ustawy Prawo łowieckie, z wyznaczonym okresem ochronnym. W praktyce oznacza to trzy rzeczy:

- Osoba bez uprawnień łowieckich nie może kuny zabić ani odstrzelić. Za złamanie tego zakazu grożą sankcje karne, z karą pozbawienia wolności włącznie.
- Odłów i odstrzał są zastrzeżone dla osób uprawnionych i możliwe tylko w określonych terminach.
- Legalne pozostają: odstraszanie, zamykanie dróg wejścia i zabezpieczenia mechaniczne — czyli dokładnie to, co i tak działa najlepiej.

Wniosek praktyczny: prawo nie stoi na przeszkodzie skutecznemu rozwiązaniu problemu. Blokuje tylko te metody, które i tak są najgorsze — zabijanie i trucie. Zabezpieczenie budynku jest w pełni legalne i to na nim opiera się cała sensowna ochrona przed kunami.

STAN PRAWNY

Ustawa z 13 października 1995 r. Prawo łowieckie wraz z rozporządzeniem Ministra Środowiska w sprawie okresów polowań na zwierzęta łowne. Przepisy bywają nowelizowane — aktualne brzmienie znajdziesz na isap.sejm.gov.pl. Ten poradnik nie stanowi porady prawnej.

06 Co naprawdę działa — zabezpieczenia

Skuteczna ochrona przed kunami opiera się na jednej zasadzie: zwierzę musi stracić dostęp. Wszystko inne jest uzupełnieniem.

Zabezpieczenia mechaniczne — podstawa

Siatki na wlotach wentylacyjnych, kratki w otworach okapu, uszczelnienie kalenicy, poprawienie obróbek blacharskich, zamknięcie szczelin przy kominie i wyłazie dachowym. Kuna przeciska się przez otwór wielkości pięści, więc liczy się każdy nieosłonięty prześwit.

Ważne: wentylacja połaci musi zostać zachowana. Szczelne zaklejenie otworów wentylacyjnych rozwiąże problem kuny i stworzy problem wilgoci, który po dwóch sezonach będzie droższy.

Pastuch elektryczny

Listwa pod niskim napięciem montowana na drodze wejścia — najczęściej na rynnie, rurze spustowej albo krawędzi okapu. Bezpieczna dla ludzi i zwierząt, skuteczna tam, gdzie fizyczne zamknięcie otworu jest niemożliwe albo zaburzyłoby wentylację. Ma sens jako uzupełnienie zabezpieczeń mechanicznych, nie zamiast nich.

Ograniczenie dostępu do dachu

Przycięcie gałęzi sięgających połaci, gładkie osłony na rurach spustowych, uporządkowanie pnączy na elewacji. Kuna to doskonały wspinacz, ale nie skacze na odległość — odsunięcie „mostu” na dach bywa najtańszym skutecznym działaniem.

Materiał izolacyjny

Luźno wdmuchiwany zasyp celulozowy nie trzyma kształtu korytarza i nie da się go ubić w zwartą komorę lęgową tak, jak dzieje się to z matami z wełny mineralnej. Celuloza jest dodatkowo impregnowana solami boru, które mają nieprzyjemny zapach i smak oraz drażnią błony śluzowe, przez co miejsce staje się dla zwierzęcia mniej atrakcyjne.

ZASTRZEŻENIE, KTÓRE MUSIMY POSTAWIĆ UCZCIWIE: to środek zniechęcający, a nie zwalczający. Celuloza nie truje kun i nie jest preparatem do ich usuwania. Żadna izolacja nie zastępuje zabezpieczeń mechanicznych.

07 Naprawa krok po kroku

Tak wygląda kolejność, którą stosujemy przy każdym zgłoszeniu. Warto ją znać, nawet jeśli wybierzesz innego wykonawcę — pozwala sprawdzić, czy oferta obejmuje całość, czy tylko uzupełnienie zasypu.

01	**Analiza zniszczeń**	Zdjęcie pokrycia w miejscach podejrzanych, lokalizacja gniazda i dróg wejścia, ocena membrany, więźby i instalacji. Dokumentacja zdjęciowa przed rozpoczęciem prac.
02	**Dokumentacja dla ubezpieczyciela**	Zdjęcia, opis zakresu zniszczeń i kosztorys w układzie, który towarzystwo przyjmuje bez dopytywania.
03	**Wybór metody naprawy**	Czasem wystarczy usunięcie zanieczyszczonego fragmentu i uzupełnienie zasypu. Czasem konieczna jest wymiana całości i naprawa membrany.
04	**Zamknięcie dróg wejścia**	Siatki na wloty wentylacyjne, uszczelnienie okapu, kalenicy i obróbek, a tam gdzie to uzasadnione — pastuch elektryczny.
05	**Zabezpieczenie na przyszłość**	Przegląd pozostałych newralgicznych punktów dachu i zalecenia, co obserwować. Komplet zdjęć „przed i po” zostaje u właściciela.

O co zapytać wykonawcę przed podpisaniem umowy

- Czy zdejmujecie pokrycie, czy tylko dodmuchujecie izolację?
- Czy w cenie jest usunięcie zanieczyszczonego materiału i gniazda?
- Czy sprawdzacie stan membrany i instalacji elektrycznej?
- Czy w zakresie jest zamknięcie dróg wejścia, a jeśli tak — jakich konkretnie?
- Czy dostanę dokumentację zdjęciową przed i po?
- Czego dotyczy gwarancja — materiału, wykonania, czy braku nawrotu problemu?

08 Ubezpieczenie: jak udokumentować szkodę

Sporą część kosztów naprawy potrafi pokryć polisa mieszkaniowa — jeśli obejmuje szkody wyrządzone przez dzikie zwierzęta. Nie każde OWU je obejmuje, a część towarzystw włącza je dopiero w wariancie all risk. Dlatego pierwszym krokiem zawsze jest sprawdzenie własnej umowy.

Kolejność działań

1. Znajdź w OWU zapisy o szkodach wyrządzonych przez zwierzęta. Szukaj haseł: „dzikie zwierzęta", „gryzonie", „dewastacja", a także listy wyłączeń.
2. Zrób zdjęcia, zanim cokolwiek posprzątasz. Uprzątnięta szkoda to szkoda trudna do udowodnienia.
3. Zgłoś szkodę w terminie wskazanym w OWU — zwykle liczy się w dniach od stwierdzenia, nie od powstania.
4. Dołącz kosztorys naprawy od wykonawcy, rozbity na pozycje.
5. Zachowaj kopię wszystkiego, co wysyłasz.

Jakie zdjęcia zrobić

- Ogólne ujęcie poddasza pokazujące skalę zniszczeń.
- Zbliżenie na korytarz lub komorę lęgową w izolacji.
- Uszkodzona membrana — z ujęciem szerszym, żeby było widać lokalizację.
- Przegryzione przewody, jeśli występują.
- Zacieki na sufi-cie od strony pomieszczenia.
- Miejsce wejścia z zewnątrz: rynna, okap, wlot wentylacyjny.
- Materiał wyniesiony na zewnątrz — pod okapem, w rynnie.

Razem z tym poradnikiem udostępniamy **wykaz szkód do wydruku**. Wypełniasz go, dołączasz zdjęcia i masz gotowy załącznik do zgłoszenia. Do pobrania na **hot-space.eu/uslugi/naprawy-po-kunach/**

Decyzję o wypłacie i jej wysokości podejmuje wyłącznie towarzystwo ubezpieczeniowe na podstawie zapisów Twojej polisy. Hot Space przygotowuje dokumentację i kosztorys — nie pośredniczy w likwidacji szkody i nie gwarantuje wypłaty. Ten materiał nie stanowi porady prawnej ani ubezpieczeniowej.

Masz kunę na poddaszu?

Przyjeżdżamy, lokalizujemy gniazdo i drogi wejścia, robimy dokumentację zdjęciową i podajemy wycenę na piśmie. Oględziny w naszym podstawowym zasięgu są bezpłatne.

+48 727 212 412

biuro@hot-space.eu · hot-space.eu
Warzenko, ul. Kapitańska 4, 84-208 · Ligi, ul. Borsucza 1, 14-140
Naprawy po kunach · izolacje wdmuchiwane · klimatyzacja i serwis
Hot Space to marka Eco Sphere Homes sp. z o.o. · NIP 5892101462 · KRS 0001173000

HOT SPACE